

**Oponentský posudek
na diplomovou práci**

BARBORY BAXOVÉ

**JAZYKOVÁ ANALÝZA DENÍKU
FRANFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG**

**Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra germanistiky
červen 2006**

Předložená práce je přepracovanou verzí diplomové práce, jež byla hodnocena v září 2005. Následující posudek je orientován především na hodnocení posunu ve zpracování tématu.

K TÉMATICKÉ KOMPONENTĚ PRÁCE

Barbora Baxová si pro svou diplomovou práci zvolila téma z oblasti lingvistiky, téma poměrně velice široké, v úvodu blíže vymezené obsahově. Jedná se o charakteristiku a jazykovou analýzu dvou částí zmíněného periodika – politické zpravodajství („Politik“) a společensko-kulturní část („Feuilleton“) na základě vybraných významotvorných rovin (rovina slova, věty a textu, potažmo stylu textu) a konkrétních jazykových aspektů (v rovině slova jsou to slovní druhy, způsob tvoření slov, původ slov; v rovině věty se posluchačka věnuje např. délce věty, větným vazbám; v rovině textu se věnuje stylistickým aspektům vyplývajícím z charakteristiky publicistického stylu). Kvantitativně se jedná o analýzu třech exemplářů FA s daty 11.1., 27.6. a 19.11., celkem se 120 000 znaky na šesti stranách tohoto periodika.

Téma je ve srovnání s původní verzí práce podáno logicky. Z jeho způsobu zpracování je zřejmé, že se posluchačka v rozsáhlém velice obtížném tématu dokázala zorientovat a celkem úspěšně nově vyhodnotila a uspořádala široký záběr svého zkoumání.

KE STRUKTUŘE PRÁCE

Práce je rozdělena do následujících částí: úvod, Franfurter allgemeine Zeitung a jeho postavení v Německu; vybrané aspekty jazykové analýzy na poli teorie, vybrané aspekty jazykové analýzy na poli praxe; didaktické využití novin; závěr; Resumé; přílohy; seznam literatury.

K OBSAHOVÉ KOMPONENTĚ PRÁCE

Kapitola „Die Frankfurter Allgemeine Zeitung in Deutschland und ihr Stellenwert“

V této podkapitole diplomantka uvádí základní data z historie deníku Frankfurter Allgemeine Zeitung. Přibližuje jeho postavení mezi jinými německými periodiky a **obsahově** charakterizuje i jednotlivé části (vnitřní sešity a jejich jednotlivé strany) vycházející v každodenním vydání, do svého pojednání zahrnuje i další produkty přináležející k tomuto deníku – tematicky laděné přílohy vycházející jednou týdně.

Kapitoly „Ausgewählte Aspekte der Sprachanalyse der F.A.Z.: „Theorie“, „Praxis“

Podkapitoly Die Wortebene

Z široce pojaté problematiky logicky vyplývá popisný charakter teoretické části práce. V části věnované jazykové rovině na úrovni „slova“ je pozor věnována slovním druhům, tvoření slov, zvláštnostem lexika publicistického stylu.

Podkapitoly Die Satzebene

V kapitole věnované rovině věty se diplomantka zabývá kvantitativním rozsahem vět, syntaktickou charakteristikou vět, vybraný problém tvoří rozvolňování větné vazby s polovětným charakterem (elipsovitě vsuvky, nastavené vět s nábojem epifory apod.).

Podkapitoly Die Stilebene

V kapitole věnované stylistické charakteristice roviny textu se diplomantka zabývá různou stratifikací jazyka, blíže zpracovává jazyk novin.

Teoretická část

je ve všech svých podkapitolách věnována zevrubnému přehledu dané problematiky tak, jak je podána ve vybraných odborných publikacích. Rozsah tohoto přehledu svědčí o diplomantčině přehledu o daném tématu. *Obsáhlé pojetí daného tématu však bohužel neumožňuje hloubku zkoumání. Diplomantka proto zůstává víceméně na popisné rovině, všechna svá tvrzení však správně dokladuje citacemi a doplňuje je slušným počtem příkladů. Shrnutí jednotlivých podkapitol nahrazují celkové shrnutí teoretické části práce. Toto řešení lze akceptovat, i když je nutné diplomantce vytknout jejich spíše popisný nežli hodnotící charakter. Zmíněná shrnutí se více než závěru přibližují spíše resumé.*

Praktická část práci (analýza konkrétního jazykového materiálu)

ve všech svých podkapitolách spočívá v dokladování myšlenek z teoretické části konkrétním jazykovým materiálem. Tento materiál je zastoupen jednak citacemi z deníku F.A.Z., velice často je kvantitativní výskyt jednotlivých jazykových jevů zpracován v grafech. Shrnutí v této části práce jsou zdařilým vyhodnocením shromážděného jazykového materiálu. Avšak v části věnované analýze vybraných stylistických jevů nalezneme dvě shrnutí (Fazit – str. 79 a str. 81).

Kapitola Didaktischer Nutzen der Zeitung

V této kapitole diplomantka opouští užší vymezení problematiky dané konkrétním periodikem F.A.Z., ale zabývá se jen obecně využitím novinového textu ve vyučování cizímu jazyku. Protože tato problematika nebyla vlastním předmětem práce, ale s prací souvisí z pohledu fakulty, na níž je předkládána, je jí věnován jen minimální prostor. Diplomantka v této kapitole nabízí příklad cvičení na rozvíjení různých jazykových kompetencí studentů třech úrovní: začátečníků, středně pokročilých a pokročilých. *Tuto kapitolu lze hodnotit jako vhodné doplnění tématu diplomové práce.*

Závěr

V závěru své práce diplomantka ještě jednou shrnujícím způsobem popisuje své zkoumání včetně výstižně formulovaných konstatování dosažených zjištění. *Protože práce je velice obsažná, uvítala bych více obsažný hodnotící komentář dosažených zjištění.*

Resumé

Resumé napsaném v českém jazyce není stručnou prezentací celé práce v její struktuře, ale obsahově tvoří spíše popisné shrnutí jednotlivých problémů a zároveň představuje závěr zkoumání. Drobnou výtku lze vztáhnout na jiný způsob psaní zkratky analyzovaného periodika (F.A.Z. v německy psaném a FAZ v česky psaném textu).

Přílohy

Přílohy považuji z velice cennou část práce, která v původní verzi nebyla zastoupena. Přílohy jsou členěny nejprve podle zkoumaných jevů a dále potom podle jednotlivých částí periodika a poté tematicky.

Literatura

Kladně hodnotím přepracování seznamu odborné literatury. *Primární literatura je zde oddělena od literatury sekundární, avšak je k tomu využito pouze grafiky textu. Sekundární literatura je seřazena abecedně podle autorů, jako další kritérium jejího členění není respektován typ publikace (monografie, sborníky, encyklopedie, slovníkové publikace, publikace v odborném časopise). Literatura ve smyslu údajů odpovídá normě.*

K FORMÁLNÍMU ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Diplomová práce je psána v jazyce německém a přehledně členěna do výše přiblížených částí. Práce je standardně provedena v desetinném třídění a uvedena obsahem.

Podkapitoly v teoretické i praktické části jsou opatřeny úvodem s povětšinou úspěšným vytýčením zkoumaného problému a shrnutím (tento úvod není obsažen pouze v praktické části práci pojednávající o rovině slova - kapitola 4.1). Každá z kapitol je uvedena citátem, který ve své podstatě umocňuje funkčně stylový aspekt práce - jazykovou analýzu publicistických textů.

Oproti původní verzi je opět zřetelný posun kupředu, práce má standardní uspořádání. Znamky spěchu lze však vyčíst z posunu závěru kapitoly 4.3. věnované syntaxi do kapitoly věnované stylistické charakteristice na rovině textu. Desetinné třídění sice odpovídá, nicméně kapitola o syntaxi je v podstatě přerušena stranou, na níž je citátem J. Cocteaua uváděna kapitola věnovaná stylistické analýze (str. 71 - 72).

K jazykové stránce mohu uvést následující: posluchačka se umí v jazyce německém odborně vyjadřovat k danému tématu, má slušnou jazykovou úroveň, ale je pochopitelné, že se v textu její diplomové práce občas objevují chyby, protože není nijak snadné psát odbornou práci tohoto rozsahu v cizím jazyce. Jako pouhé přehlédnutí hodnotím jazykovou chybu v českém jazyce v úvodu resumé, která je chybou více méně okrajovou, která ale bohužel může navodit prvotní ne zcela příznivý dojem, jenž by pomohl práci posunout níže, než si zaslouží.

Celkové hodnocení diplomové práce

Diplomovou práci Barbory Baxové lze přiblížit jako tematicky zajímavou, odborně velmi náročnou a v nejširším předmětu zkoumání za poměrně rozsáhlou. Práce vykazuje přehled o odborné literatuře a dobrou práci s nasbíraným materiálem.

V teoretické části lze práci vytknout jistou obširností, spočívající spíše v prezentaci než v hodnotícím pohledu na zpracovanou sekundární literaturu k následnému v praxi zkoumanému problému.

Analýzu konkrétního jazykového materiálu doplněnou přílohami považuji za zdařilou. Připomínky, které se objevily v hodnocení původní verze diplomové práce, se diplomantce podařilo odpovídajícím způsobem zapracovat do nové podoby textu, jež doznala podstatných změn také ve své struktuře.

Práci doporučuji k obhajobě. V závislosti na obhajobě ji celkově hodnotím jako velmi dobrou až dobrou.

V Praze, 13.5.2006

PhDr. Tamara Bučková